

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διοικητική και οργανωτική μεταρρύθμιση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις»

Ι. Γενικά

Στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς του βάσει του άρθρου 22 παρ. 5 του Συντάγματος ο νομοθέτης υποχρεούται, όπως έχει γίνει νομολογιακώς αποδεκτό (ΠΕ ΟΛ ΣτΕ 240/2006, ΕΔΚΑ 2006, σελ. 599, ΣτΕ ΟΛ 5024/1987, ΕΔΚΑ 1990), να καθιστά φορείς κύριας ή επικουρικής κοινωνικής ασφάλισης μόνο το Κράτος ή ΝΠΔΔ και, ως εκ τούτου, «η κοινωνική ασφάλιση εξαιρείται του πεδίου της ιδιωτικής πρωτοβουλίας», δεν περιορίζεται, όμως, ως προς τον τρόπο οργάνωσης και διοίκησης των νομικών προσώπων που καθίστανται φορείς της κοινωνικής ασφάλισης. «Τέτοια δέσμευση του κοινού νομοθέτη δεν απορρέει ούτε από το πνεύμα του Συντάγματος, ούτε από τις γενικές αρχές που πηγάζουν από τις συνταγματικές διατάξεις με τις οποίες καθιερώνεται η αρχή του Κοινωνικού Κράτους» (ΣτΕ ΟΛ 3101/2001, ΝοΒ 2002, σελ. 235, ΣτΕ ΟΛ 2692/1993, ΕΔΚΑ 1994, σελ. 84, ΤοΣ 1994, σελ. 895, ΣτΕ ΟΛ 5024/1987, ΝοΒ 1988, σελ. 799, ΕΔΚΑ 1988, σελ. 233, ΤοΣ 1989, σελ. 348, Διδικ 1989, σελ. 332).

Με το φερόμενο προς ψήφιση Νσχ προτείνονται:

1. Διοικητική αναδιάρθρωση και εξορθολογισμός του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης (Μέρος Α' Νσχ).

Προς τον σκοπό αυτό προβλέπεται η ένταξη των κλάδων κύριας και επικουρικής ασφάλισης, πρόνοιας και υγείας, κατηγοριών εργαζομένων, αφενός στους υφιστάμενους φορείς, Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων – Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ του α.ν. 1846/1951, όπως ισχύει –

2

Κεφ. Α΄ Νοχ), Οργανισμό Ασφάλισης Ελευθέρων Επαγγελματιών (ΟΑΕΕ του ν. 2676/1999 - Κεφ. Α΄ Νοχ), Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Μισθωτών (ΕΤΕΑΜ του ν. 3029/2002 - Κεφ. Ε΄ Νοχ), Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΕΑΔΥ του ν. 2676/1999, Κεφ. Η΄ Νοχ), Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων (ΤΠΔΥ του β.δ. 3/13-7-1936 - Κεφ. ΙΑ΄ Νοχ) και Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου (ΟΠΑΔ του ν. 2768/1999 - Κεφ. ΙΒ΄ Νοχ), αφετέρου δε στους συνιστώμενους, Ενιαίο Ταμείο Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ - Κεφ. Γ΄ Νοχ), Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Προσωπικού Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης (ΕΤΑΠ-ΜΜΕ - Κεφ. Δ΄ Νοχ), Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ιδιωτικού Τομέα (ΤΕΑΙΤ, Κεφ. ΣΤ΄ Νοχ), Ταμείο Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ - Κεφ. Ζ΄ Νοχ), Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Απασχολούμενων στα Σώματα Ασφάλειας (ΤΕΑΠΑΣΑ - Κεφ. Θ΄ Νοχ), Ταμείο Πρόνοιας Ιδιωτικού Τομέα (ΤΑΠΙΤ - Κεφ. Ι΄ Νοχ).

Σημειώνεται ότι η ένταξη θα συντελεσθεί, κατά κανόνα, «με πλήρη οικονομική και λογιστική αυτοτέλεια» των εντασσομένων έναντι των λοιπών κλάδων του φορέα ένταξης (βλ. άρθρα 3 παρ. 1, 4 παρ. 2, 7 παρ. 1, 12 παρ. 1, 20 παρ. 1, 25 παρ. 3, 39 παρ. 3 Νοχ., 58 παρ. 2, 70 παρ. 3, 84 παρ. 1, 94 παρ. 3, 104 παρ. 2, 115 παρ. 1, 125 παρ. 2 Νοχ).

2. Μέτρα προστασίας της μητρότητας και της οικογένειας (Κεφ. ΙΔ΄ Νοχ), όπως η χορηγούμενη στη μητέρα ασφαλισμένη στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ειδική εξάμηνη άδεια προστασίας μητρότητας μετά την άδεια λοχείας (άρθρο 142 Νοχ).

3. Σταδιακή, από 1-1-2013 και μέχρι το έτος 2016, αύξηση ειδικών ορίων συνταξιοδότησης κατά 2 έτη, κατηγοριών ασφαλισμένων (άρθρο 143 Νοχ) και κατά 5 έτη, σταδιακά από 1-1-2010 ή 1-1-2013, κατηγοριών ασφαλισμένων μητέρων ανήλικων παιδιών (άρθρο 144 Νοχ).

4. Συνταξιοδοτικού χαρακτήρα κίνητρα για παραμονή στην εργασία όπως και αρνητικά κίνητρα ως προς την αποχώρηση λόγω γήρατος με μειωμένο όριο ηλικίας (άρθρο 145 Νοχ).

5. Αύξηση των όρων παροχής υγειονομικής περίθαλψης στους ασφαλισμένους μισθωτούς του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 148 Νοχ).

6. Μείωση των επικουρικών συντάξεων (άρθρο 146 Νοχ).

7. Σύσταση «Ασφαλιστικού Κεφαλαίου Αλληλεγγύης Γενεών» (ΑΚΑΓΕ) με σκοπό τη χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των φορέων κοινωνικής ασφάλισης, από 1.1.2009 και μετά (άρθρο 149 Νοχ).

8. Ρύθμιση της εφαρμογής του θεσμού του «Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ)» (άρθρο 153 Νσχ).

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 62 παρ. 2

Σύμφωνα με την προτεινόμενη διάταξη «Σε περίπτωση μη έγκαιρης υποβολής των σχετικών προτάσεων, ο Υπουργός (...) προβαίνει στο διορισμό των εκπροσώπων κατά την κρίση του από το ΣΕΒ και τις οικείες οργανώσεις των ασφαλισμένων, των εργοδοτών και των συνταξιούχων». Σαφέστερη θα ήταν διατύπωση όπως: «(...) ο Υπουργός (...) ορίζει, κατά την κρίση του, εκπροσώπους του ΣΕΒ και των οικείων οργανώσεων των ασφαλισμένων, των εργοδοτών και των συνταξιούχων».

2. Επί των άρθρων 70 και 74 παρ. 1 γ)

Με το πρώτο από τα εν λόγω άρθρα προτείνεται η σύσταση «Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥ-ΤΕΚΩ)», απαριθμούνται δε, ως εντασσόμενοι στον υπό σύσταση φορέα, κλάδοι ασφάλισης των εργαζομένων σε «δημόσιες επιχειρήσεις» κατά την έννοια του ν. 3429/2005 (Α' 314), όπως η ΕΥΔΑΠ, τα ΕΛΤΑ, ο ΟΤΕ, η ΔΕΗ, η ΕΡΤ, οι ΗΣΑΠ, τα ΗΛΠΑΠ. Δεν είναι σαφές εάν η απαρίθμηση του προς ψήφιση άρθρου είναι περιοριστική και, συνεπώς, επαρκώς προσδιορισμένο το περιεχόμενο της καινοφανούς κατηγορίας των «Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας», ιδίως σε σχέση με εκείνη των «Δημόσιων Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΚΟ)» του προαναφερόμενου νόμου, ενόψει, μάλιστα και της χρήσης, στη δεύτερη από τις προς ψήφιση διατάξεις, του διαφορετικού όρου «Οργανισμοί Κοινής Ωφέλειας».

3. Επί του άρθρου 79 παρ. 1

Η προς ψήφιση διάταξη αναφέρεται σε υπηρεσίες οι οποίες «διατηρούνται σε ισχύ», αντί του δοκίμου: «εξακολουθούν να λειτουργούν».

4. Επί του άρθρου 125

Στην παράγραφο 3 του προτεινόμενου άρθρου γίνεται αναφορά στην απόφαση 434/1331/10-12-1992 (Β' 22) του Υπουργού Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Επισημαίνεται ότι η εν λόγω απόφαση δημοσιεύθηκε

στο ΦΕΚ Β΄ 22 της 22-1-1993, ενώ διορθώσεις σφαλμάτων της δημοσιεύθηκαν στο ΦΕΚ Β΄ 174/19-3-1993.

5. Επί του άρθρου 129

Στο προτεινόμενο άρθρο ορίζεται ότι για την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Τομέα, την εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών, την είσπραξη εσόδων, την ενημέρωση λογιστικών βιβλίων κ.λπ. ισχύουν οι διατάξεις του π.δ. 80/1997 (Α΄ 86) «Κλαδικό λογιστικό σχέδιο για τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης». Επισημαίνεται ότι ο ακριβής τίτλος του εν λόγω π.δ. είναι «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου ενάρξεως της εφαρμογής του Κλαδικού Λογιστικού Σχεδίου για τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης».

6. Επί του άρθρου 133 παρ. 1

Σκόπιμο είναι να προσδιορισθούν, εν προκειμένω, κάποια κριτήρια.

7. Επί του άρθρου 134 παρ. 1 α

Σύμφωνα με την προς ψήφιση διάταξη η παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 3556/2007 (Α΄ 91) «αντικαθίσταται ως ακολούθως: «1. Οι Διοικητές και Πρόεδροι όλων των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, πλην του ΤΕΑΠΑΣΑ, επιλέγονται με τη διαδικασία του άρθρου 49Α του Κανονισμού της Βουλής όπως θα τροποποιηθεί, μετά από πρόταση του Υπουργού Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας». Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου του Κανονισμού της Βουλής είναι σκόπιμη, δεδομένου ότι η απαρίθμηση των «Δημόσιων Επιχειρήσεων», Τραπεζών και «Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας», επί των οποίων έχει εφαρμογή το άρθρο αυτό είναι αποκλειστική (παρ. 6 του άρθρου 49Α του Κανονισμού). Τροποποίηση του Κανονισμού της Βουλής λαμβάνει χώρα κατά τη διαδικασία που προβλέπει ο ίδιος ο Κανονισμός της.

8. Επί του άρθρου 146

Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο του προτεινόμενου άρθρου «Διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του άρθρου 60 του ν. 3371/2005 (Α΄ 178) που αφορούν το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων». Δεδομένου ότι το άρθρο 60 του ν. 3371/2005 αναφέρεται μόνο στην ίδρυση του Ενιαίου Ταμείου Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων (ΕΤΑΤ), θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο το ως άνω εδάφιο να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Διατηρούνται σε ισχύ οι

διατάξεις των άρθρων 60 και επόμενα του ν. 3371/2005 (Α΄ 178) που αφορούν το Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Τραπεζοϋπαλλήλων».

Αθήνα, 17.3.2008

Οι εισηγητές
Δημήτριος Βασιλείου
Ανδρέας Κούνδουρος
Γεωργία Μακροπούλου
Γεώργιος Φωτόπουλος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Τμήματος Μελετών
Οικονομίας, Περιβάλλοντος και Τεχνολογίας
Κώστας Παπαδημητρίου
Αν. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών